

De keuze om te veranderen **Tim Boyd**

Tim Boyd is International President van The Theosophical Society (Adyar).

Dit artikel verscheen in *The Theosophist* met als titel *The Choice of Change*.

Als we ons spiritueel inspinnen of een spiritueel pad bewandelen, streven we naar een verandering van onze innerlijke aard. Behalve wanneer we uiterst onrealistisch tewerk zouden gaan brengt dit noodzakelijkerwijs keuzes met zich mee. Het gaat niet om een simpel 'Ik wou dat het anders was', waardoor bewustzijnsverandering in één klap zou kunnen plaatsvinden omdat we als het ware naar het juiste tv-programma kijken. Integendeel, we zouden kunnen denken in termen van verandering, en hoe we met dit proces kunnen omgaan.

In de soefi-traditie bestaan veel verhalen over een groot archetypisch Meester. Zijn naam is Khidr, of Al Khidr. Hij wordt soms omschreven als 'de groene man', omdat zijn kleren groen werden afgebeeld, als symbool van frisheid van kennis, 'getrokken uit de levende krachten van het leven'. Men zegt wel dat hij de leraar van de profeet Mozes is geweest.

In de islam stond Mozes hoog aangeschreven en was hij bekend als één van de grote profeten en leraren. Als hij sprak hadden veel mensen spirituele ervaringen op grond van zijn lezingen. Soms zeiden mensen tegen hem dingen als 'Jij weet veel, maar er is iemand die meer weet dan jij. Zijn naam is Khidr'. Mozes ging op zoek naar deze man, en toen ze elkaar uiteindelijk ontmoetten, zei hij tegen hem 'Met jou zou ik willen studeren'. Khidr antwoordde: 'Dat is goed, alleen denk ik niet dat je het geduld zou hebben voor mijn manier van onderricht, vooral omdat je niet in staat zult zijn het te begrijpen.' Mozes zei: 'Ik beloof je, ik zal geduld betrachten, ik zal mijn lessen leren'. Zo begonnen ze samen te reizen.

Het verhaal gaat dat er drie dingen gebeurden. Eerst liepen ze langs een rivier en wilden naar de andere oever. Er waren vissers die Khidr herkenden en tegen de twee mannen zeiden: 'Stap in onze boot, we zullen geen vergoeding vragen'. Toen ze eenmaal aan boord waren, pakte Khidr een bijl en sloeg een gat in de bodem van de boot. Mozes zei tegen hem: 'Hè? Betaal je op deze manier voor vriendelijkheid? Dit kan niet! Wat ben je aan het doen?'. Khidr antwoordde 'Ik zei toch dat je geen geduld met me zou hebben?'. Daarop antwoordde Mozes: 'Het spijt me, ik zal me er niet meer mee bemoeien'. Toen de boot was gezonken trokken ze verder.

Daarna kwamen ze een jongen tegen die met andere jongens aan het spelen was. Khidr ging naar de jongen toe en doodde hem. Uiteraard protesteerde Mozes tegen wat een moord leek, werd hij weer herinnerd aan zijn ongeduld, en verontschuldigde zich nogmaals.

Bij de derde gebeurtenis kwamen zij na een lange reis aan in een dorp. In dit deel van de wereld was het de gewoonte om vreemdelingen nooit weg te sturen, maar gastvrij te onthalen, maar in dit dorp gebeurde dat niet. De reactie van Khidr was dat hij een afbrokkelende muur in het dorp opnieuw begon op te bouwen. Weer protesteerde Mozes: 'Ze gaven ons niet eens een kruimel te eten, en jij repareert die muur. Je kon daar op zijn minst voor worden betaald!'. Khidr antwoordde: 'Dit was dus je laatste kans...'

Daarna zette Khidr het volgende uiteen: 'Toen we bij de vissers waren, sloeg ik een gat in de bodem van de boot, omdat er een krijgsheer in aantocht was. Hij zou de boten en de vissers opeisen, waarna die zouden zijn omgekomen in de strijd. Jij kon dat echter niet zien. De jongen die ik vervolgens doodde behoorde tot een vrome en rechtschapen familie, maar was opstandig en ongehoorzaam. Ik doodde hem opdat God de familie een andere zoon zou geven die rechtschapener is. In het laatste geval herbouwde ik een muur. Daaronder ligt namelijk een grote schat die daar is achtergelaten door een man die is overleden. Ik herbouwde de muur zodat de schat veilig zou zijn voor zijn zoons die nu wezen zijn, tot het moment dat zij volwassen zijn en erover kunnen beschikken'. Met die woorden scheidden zich de wegen van Khidr en Mozes.

Als we het verhaal echt letterlijk willen nemen, is elk van de motieven van Khidr volgens onze ethiek en moraal twijfelachtig. In de soefi-traditie, en dat geldt ook voor theosofie en andere tradities, worden dergelijke verhalen echter verteld om het bewustzijn op andere manieren te openen. Men zegt dat er zeven niveaus zijn waarop zij kunnen worden geïnterpreteerd. Eén daarvan is het letterlijke en moralistische niveau, en dat is ook het niveau waar de meeste mensen blijven steken. Er zijn echter ook andere manieren om naar dit verhaal te kijken.

De boot: een krijgsheer zou die opeisen en met manschappen en al gebruiken voor oorlogsvoering. In sommige tradities bestaat het idee van *ahimsa* (*Ganesh*a: het niet berokkenen van leed). De bedoeling was hier dus om datgene te vernietigen wat door de krijgsheer zou worden gebruikt voor geweldpleging. Als we zaken vanuit een innerlijk perspectief beschouwen, dan kunnen we ons afvragen wat in ons

ontevredenheid, oorlogen en controverses oproept. We ontdekken dan dat het kleine ego, het lagere denkvermogen, hier de koning is.

Als we de gewelddadige uitdrukking willen neutraliseren van die valse heerser die alles in ons tot een slecht einde brengt, welk gereedschap zouden we dan kunnen gebruiken zolang ons bewustzijn tekortschiet? In de oosterse traditie spreekt men over organen van kennis en organen van handelen. Er zijn vijf organen of zintuigen van kennis. We leren de wereld kennen door aanraken, zien, horen, proeven, enzovoort. Er zijn ook vijf organen van handelen: de handen en voeten, de ogen, de oren, de tong, en de geslachtsorganen; daarmee handelen we in de wereld. Dit is een mogelijke manier van interpretatie.

Dan de jongen die gedood wordt: dit concept is moeilijker te begrijpen, want hoe kunnen we zo'n daad rechtvaardigen? Als we het bekijken als het nemen van het leven van een jong menselijk wezen, dan kunnen we dat inderdaad niet. In *De Stem van de Stilte* staan veel scherpe formuleringen. Eentje die vaak wordt geciteerd is *The mind is the great slayer of the Real, of Het denken is de machtige verdelger van het Werkelijke (Drie Wegen, één Pad, bladzijde 35)*. Het lagere, onrijpe en onontwikkelde denkniveau weerhoudt ons ervan om de werkelijkheid te ervaren; het is voortdurend bezig om het werkelijke de kop in te drukken door een continue stroom op te werpen van gedachten, beelden en alles wat daarbij komt. *De Stem* vervolgt met: *Laat de discipel de verdelger verdelgen*. Weer zijn er allerlei mogelijkheden voor interpretatie van iets dat duidelijk niet letterlijk genomen moet worden.

Vervolgens het herbouwen van de muur om de schat te beschermen voor de ouderloze jongens, zodat zij die als zij meerderjarig worden zullen vinden om te gebruiken. Het basisidee is dat de vader en de zonen gescheiden waren toen de vader stierf. Het verhaal over zonen die in deze wereld wezen worden, afgesneden van hun vader, is hetzelfde als het bijbelse verhaal over de verloren zoon dat we in alle wereldlijke tradities vinden. De zoon verlaat het huis van zijn vader en neemt diens vermogen met zich mee, verkwist het, reist naar een ver land, komt uiteindelijk tot inzicht en keert terug naar huis. Het herstellen van de muur door Khidr is vergelijkbaar met het werk van de Groten der Aarde, om één van de bouwers te worden van de muur die de mensheid bescherming zal bieden totdat het denkvermogen tot rijpheid komt.

Er is een vertelling over Khidr met als titel *Toen de wateren veranderden*. In dat verhaal verscheen Khidr en kondigde aan dat spoedig de tijd aan zou breken dat de wateren

van de aarde veranderd zouden worden. Op dat moment zou iedereen die van het nieuwe water dronk krankzinnig worden; alleen degenen die het oorspronkelijke water hadden bewaard zouden geestelijk gezond blijven. Het verhaal zegt dat er maar één persoon in de hele wereld was die luisterde: hij hield wat water apart. De dag brak aan dat hij waarnam dat de rivieren droog vielen en de beekjes ophielden te stromen. Hij ging naar zijn toevluchtsoord en wachtte. Binnen een bepaalde tijd begonnen de nieuwe wateren te vloeien.

Na een tijdje verliet de man de plek waar hij woonde en ging naar de andere mensen toe. Toen hij bij hen aankwam, zag hij dat zij zich niet normaal gedroegen; hij dacht dat ze krankzinnig waren geworden. Toen hij met hen sprak en poogde te beschrijven hoe zij waren afgeweken van het werkelijke dat hem zo duidelijk was, keken zij hem bevreemd aan. Sommigen werden zelfs boos. Zij konden niet begrijpen waar hij het over had, en dachten juist dat *hij* degene was die krankzinnig klonk. Zij kwamen tot de conclusie dat hij buiten zinnen was geraakt.

Elke dag ging de man terug naar zijn eigen plek en haalde wat water uit zijn voorraad, totdat het hem op een gegeven moment teveel werd om eenzaam en anders dan de anderen te zijn. Hij bedacht dat het beter was om door anderen geaccepteerd te worden en deel uit te maken van de groep, dan om de pijn te ervaren de enige te zijn die de dingen anders zag. Hij nam dus een slok van hún water en dacht niet meer aan zijn eigen 'veilige' watervoorraad en zijn eigen werkelijkheid: hij werd één met de anderen.

Dit verhaal speelt op verschillende niveaus. Op één niveau zijn we voortdurend bezig in dit proces omdat we nu éénmaal in deze wereld zijn geboren. Een kind is nog niet gewend aan de visie van de mensen om zich heen. Hij ziet de dingen nog heel anders, maar geleidelijk begint hij, net zoals wij, de wateren van de wereld te drinken. Met elke volgende slok voldoet hij meer aan de norm, raakt gewend en aanvaardt de verschillende identiteiten die hem door familie, geloof en geboorteland worden toebedeeld, totdat hij deze op een zeker moment accepteert als feiten en als werkelijkheid.

In de vroege stadia hebben wij dit proces nog niet onder controle. Als peuters en kinderen hebben we nog niet het vermogen om betrouwbare keuzes te maken. Op een zeker moment, niet noodzakelijkerwijs in ieders leven, maar op een bepaald moment in onze innerlijke ontwikkeling gaan we dingen op een andere wijze waarnemen. Nieuwe gezichtsvelden beginnen zich te openen, ook al is dat maar heel even. We worden ons bewust van iets diepers achter de sluier die we gewoonlijk 'normaal' zijn gaan noemen. Naarmate dergelijke gezichtsvelden in ons opdoemen staan deze ervaringen in sterk contrast met de 'normale' wereld waarin we leven, en vaak voelt dat ongemakkelijk.

Voor iemand die zich in deze situatie bevindt is het meestal veel makkelijker om hetzelfde water als de andere mensen te drinken, omdat het gedrag dat overeenstemt met een werkelijke perceptie van het leven in zo'n scherp contrast staat tot gedrag dat in onze normale levens wordt geaccepteerd. We zouden gegarandeerd uiteindelijk

een probleem worden in deze wereld. Dit zijn keuzes die we op een bepaald niveau van bewustzijn maken. Als we echter helemaal oprecht zijn, dan is een echte keuze niet mogelijk zonder enige innerlijke ontvouwing van bewustzijn.

We kunnen soms misschien wel denken dat we keuzes maken, maar het brengt vaak niet veel verandering met zich mee: het is net of je een stoel in een kamer pakt en hem in dezelfde kamer op een andere plek neerzet. Als je het meubilair in je denkvermogen of bewustzijn anders neerzet, dan is dat nog geen transformatie. Er was eens een lid van de Theosophical Society (TS), één van de grote psychologen van de twintigste eeuw, William James, auteur van *De varianten van religieuze ervaring* en vele andere werken. Hij zei: *Veel mensen veronderstellen dat ze denken, terwijl ze alleen maar hun vooroordelen herschikken*. Dit gebeurt dus noodzakelijkerwijs bij een nog *niet* ontwikkeld bewustzijn.

In de *Proloog* van *De Geheime Leer* van H.P. Blavatsky (HPB), bespreekt zij de drie fundamentele grondstellingen. Deze zijn breed en transcendent. Eén ervan beschouwt het Absolute, de ander gaat over cycli (zoals reïncarnatie, dag en nacht enzovoort; die zijn onbetwistbaar). De derde grondstelling gaat in op wat er met ons gebeurt tijdens deze menselijke pelgrimstocht. Zij beschrijft het als *de verplichte pelgrimstocht van de ziel*.

De ziel incarneert in de stof en neemt noodzakelijkerwijs deel aan een aantal ervaringen totdat uiteindelijk het punt bereikt wordt dat het bewustzijn ontwaakt. HPB beschrijft de twee fasen van dit proces van ontwaken. Ze zegt dat het eerste plaatsvindt als een 'natuurlijke impuls'. De eerste manier waarop de ziel begint zijn capaciteiten te ontwikkelen komt door een aanzet van, of wordt aangedreven door de natuur. Het is puur een reactie en geen echte respons: we worden aangedreven door verschillende natuurschokken die ons voortdurend beïnvloeden. Zo begint onze groei door instinct, en beginnen we vermogens te ontwikkelen om natuurkrachten te richten en te kanaliseren, bijvoorbeeld om onszelf te beschermen tegen kou of hitte.

Dan komt een heel ander stadium. HPB beschrijft hoe de ziel zich dan ontvouwt door *zelf teweegebrachte en zelf bedachte krachtsinspanningen* (zie I. Hoskins, *Grondslagen van esoterische filosofie*, UTVN, bladzijde 27). We gaan de fase van ontvouwing in waar we eindelijk echte, authentieke keuzes kunnen maken: we zijn niet langer reactief, maar responsief.

Het idee van vrijheid heeft verschillende betekenissen. Voor veel mensen betekent het vrij zijn *van* iets: bevrijd van de heerschappij van dictators, van opgelegde wetten, van de verplichtingen van de maatschappij, van de aandrang van de natuur, enzovoort. Een algemeen geldende gedachte over wat het betekent om vrij te zijn is niet opgeslokt te worden door invloeden van buiten.

Op meerdere manieren is dit een stadium waar we noodzakelijkerwijs doorheen moeten, net zoals wat ouders 'the terrible twos' of 'de verschrikkelijke tweeën' noemen, wanneer het favoriete woord van tweejarige kinderen 'Nee!' wordt. Dit 'nee' van de tweejarige, of de rebellie van de tiener: het zijn allemaal reacties. Het tot stand brengen van een eigen identiteit en individualiteit vindt plaats in oppositie tegen andere krachten - in dit geval ouders en hun regels. Dat is één benaderingswijze.

Naarmate mensen betrokken raken bij de ontvouwing van een dieper en spiritueeler bewustzijn, begint echter een andere visie te dagen. Als we kijken naar de levens van grootheden als Boeddha, Jezus, Mohammed, Lao Tse, Confucius, Plato, Pythagoras en Quetzalcoatl, dan zie je in de termen van vrijheid waaraan zij uiting gaven dat het niet gaat om het vrij zijn 'van' iets. Bij allemaal zie je dat het verdiepte bewustzijn waardevol is omdat het álles binnen het bereik omvat, niet alleen vreugde, maar ook de subtiliteit, de zorgen en het verdriet.

De Groten der Aarde brachten hun tijd grotendeels door met pogingen om aan ons de manieren over te brengen waarop we ons kunnen ontwikkelen. Dat houdt altijd in dat we ons niet tegen elkaar beschermen, of ons ver houden van de levensstroom om ons heen, maar dat we die juist meer omarmen. Vaak stierven zij uiteindelijk voor wat zij probeerden over te brengen om het lijden van mensen als wij te verlichten. We kunnen vrijheid op verschillende niveaus ervaren en begrijpen. In veel opzichten is het een keuze die we maken om vrij te zijn.

In boeddhistische leringen staat iets waar HPB veel over sprak. Vaak lijkt het een beetje abstract, bijvoorbeeld de twaalf nidâna's of schakels, onderling afhankelijke verbanden die ons doen belanden in de cyclus van samsara, de kringloop van geboorten of onverlicht cyclisch bestaan. Het zijn twaalf specifieke stadia die ons bewustzijn aan 'het wiel', of levensrad binden: een uiterst nuttig psychologisch hulpmiddel dat 'het wiel van het leven' of 'bhava chakra' heet. In de afbeelding wordt het wiel vastgehouden door de poten en klauwen van de Heer van de Dood, yama (noot redactie: zie de afbeelding op bladzijde 154 bij het artikel *Het levensrad* door Dr. J.H. Dubbink).

Op het wiel staan afbeeldingen die te maken hebben met bewustzijnsprocessen. In het centrum van de cirkel wordt de worteloorzaak van onze ervaringen afgebeeld door drie symbolen: het varken, de slang, en een bepaalde vogel. Die staan voor onwetendheid, gehechtheid en aversie. Elk houdt de staart van degene vóór hem vast, en zo wordt een cirkel gevormd. De fundamentele onwetendheid die op dit wiel wordt afgebeeld verwijst niet naar een gebrek aan gebruikelijke kennis, maar naar het feit dat we alles wat we *denken* te weten, op een verkeerde manier zien.

Het voorbeeld dat vaak wordt gebruikt om een dergelijke onwetendheid te beschrijven gaat over iemand die in de schemering buiten loopt en denkt een slang voor zich midden op de weg te zien. Hij reageert met een stoot adrenaline en met angstgevoelens, klaar om te vluchten of aan te vallen. Naarmate de persoon echter dichterbij komt, ziet hij dat wat hij voor een slang hield in werkelijkheid een opgerold stuk touw is.

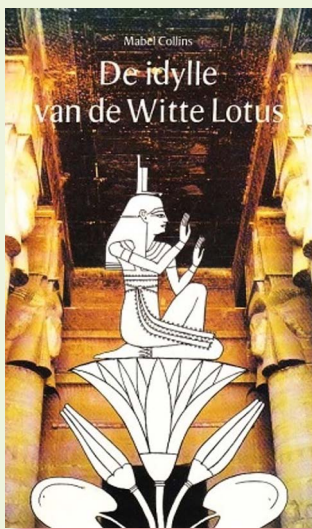
Dan verdwijnt direct iedere reactie, want nu heeft hij de werkelijkheid van het touw waargenomen. Dit voorbeeld van de slang en het touw (the snake and the rope) illustreert onze fundamentele onwetendheid: niet zozeer dat we niets weten, maar dat we weten op een verkeerde manier.

Om de drie centrale symbolen in het midden van het levensrad heen staat een ander wiel waar naar men zegt karma wordt gemaakt. Het heeft zes onderverdelingen die verschillende rijken van zijn voorstellen. In de boeddhistische kosmologie worden hier hellewezens, hongerige geesten, dieren, mensen, en twee godenrijken afgebeeld.

Dan komen we bij de buitenste ring van de cirkel, twaalf onderling afhankelijke schakels die onze voortdurende herhaling van de kringloop van het bestaan afbeelden. De eerste en zevende schakel in dit wiel vormen de stadia waar we de mogelijkheid hebben om te kiezen om deze zich steeds herhalende cyclus van geboorte, ouderdom, dood en wedergeboorte te onderbreken. In de eerste schakel staat een blinde oude vrouw met een stok: een weergave van onze onwetendheid. Hier ligt de ene mogelijkheid voor verandering: het waarnemen van de werkelijkheid kan de kringloop doorbreken.

Daarna volgen op het buitenste wiel de karmische formaties, menselijk bewustzijn, en andere symbolen die de manieren uitbeelden waarop bewustzijn, gehuld in onwetendheid, wordt voortgedreven langs het wiel van samsara, totdat we dan bij de zevende schakel komen.

De zevende nidāna wordt omschreven als gevoelen of perceptie, vanuit het idee dat we hier de tweevoudige aard van ons universum waarnemen. Het beeld dat wordt gebruikt is dat van een man met een pijl in één van zijn ogen. De mens neemt de tweevoudige aard van de wereld en het ontstaan van de twee innerlijke krachten van aantrekking en afstoting waar. De man die door zijn wond niet goed kan zien is dus het andere punt, de zevende schakel waar verandering mogelijk is.

In het boek *De idylle van de Witte Lotus* door Mabel Collins, staat op bladzijde 106 de eerste van de drie grote principes of waarheden: *De ziel van de mens is onsterfelijk en haar toekomst is de toekomst van iets waarvan groei en pracht onbegrensd zijn*. Wij zijn grenzeloos, hoezeer we dat ook zouden willen ontkennen. De derde van deze waarheden spreekt over de redenen waarom we al dan niet een zekere mate van die grenzeloze natuur ervaren: *Elk mens is zijn eigen absolute wetgever, de schenker van glorie of ondergang aan zichzelf; degene die beslist over zijn leven, zijn beloning, zijn bestraffing*. Hier gaat een bepaalde mate van verantwoordelijkheid mee gepaard. Het doel van ons proces van kennis vergaren kan worden omschreven als de voorbereiding op een specifiek moment dat we ofwel zullen zien, ofwel zullen missen. Het is een moment dat zich voortdurend voordoet en dat we iedere keer missen.

Er is een gedicht van J. Krishnamurti als nawoord bij *Aan de Voeten van de Meester*, het boekje dat hij schreef toen hij veertien jaar was (*Drie Wegen, één Pad*, bladzijde 223). Het is een prachtige beschrijving van het proces van bewustwording, afgestemd op deze momenten, op deze openingen voor de keuze tot verandering.

*Wachtend op het Woord van de Meester,
Uitzierend naar het Verborgene Licht;
Luisterend om zijn bevelen op te vangen
In het heetst van de strijd;*

*Zijn kleinste teken ziend
Over de hoofden van het gewoel;
Zijn zwakste fluistering horend
Boven het luidste aardse gezang.*

Toen ik jong was deed ik veel aan sport. Ik speelde Amerikaans voetbal als verdediger (quarterback), en er moest veel worden getraind. Daags voor de wedstrijd gingen de coaches de tegenstander observeren om te zien wat die deed, om een tactiek te ontdekken die ons team tegen hen zou kunnen gebruiken. Als verdediger was het een deel van mijn training om, elke keer dat we speelden, te kijken hoe het andere team opgesteld stond. Telkens als onze coaches verslag over de tegenstander uitbrachten, wezen zij erop dat er unieke kansen ontstonden op het moment dat die zich op een bepaalde manier formeerde. Waar het om ging was dat ik de situatie zou herkennen als die zich voordeed. Stel je voor: middenin het spel, wanneer je doodmoe bent en spelers je van alle kanten dreunen hebben uitgedeeld, op dat moment kijk je uit over de opstelling van de tegenstander, en opeens zie je daar die kans waarop je voorbereid hebt. Op dat moment geven je voorbereidingen, het denken, de training en het alert aanwezig zijn in het moment jou de mogelijkheid om te zien, de keuze te maken om verandering te brengen en het spel te veranderen door je teamgenoten een signaal te geven. Dit is vergelijkbaar met de interne paraatheid die Krishnamurti in het bovenstaande gedicht beschrijft.

In sommige tradities bestaat de visie dat alle gedachten en handelingen in het leven in deze wereld slechts voorbereidingen zijn voor een bepaald moment: het moment dat we sterven. Dan gebeurt er iets unieks. Het komt erop neer dat dan één voor één de zintuigen wegvallen die ons verbinden met de wereld: het zicht houdt op, reuk, smaak, tast. We richten ons steeds meer naar binnen, en de energieën haasten zich steeds minder naar buiten. Het is een geleidelijke afname, alsof een wuivende wind ons langzaam wegvaagt. In sommige spirituele tradities doet zich, naar men zegt, een bijzonder moment voor wanneer het 'heldere licht' opeens verschijnt. Of ons denken op dat moment wel of niet onrustig is door gehechtheden en verlangens die we in ons leven koesterden, dat alles zal bepalen of we in staat zijn om het aanbreken van dat licht te zien, wanneer het zich voordoet. Als de inspanningen tijdens ons leven ons hebben voorbereid om te zien, dan kunnen we ervoor kiezen om dit onmetelijke bewustzijn in volle diepte te ervaren.

De voorbereidingen die we doen voor deze ontvouwing, die zich overigens niet pas bij onze laatste adem hoeft voor te doen, worden volbracht door talrijke kleine keuzes, en die enkele grotere, zoals die zich in ieders leven voordoen. Het is het gereedschap dat we kunnen gebruiken om ons tot verandering of transformatie voort te stuwten. Het leven in de wereld van vandaag de dag, met alle krachtige eisen en problemen, maakt dat de behoefte aan getransformeerde individuen nooit groter is geweest.

Voor hen die deelnemen aan wat het spirituele pad genoemd kan worden bestaat een bepaalde verantwoordelijkheid. We zijn hier om een speciaal soort bewustzijn te ontwikkelen. Dat opent de mogelijkheid om dit grotere leven tot uitdrukking te brengen waarbinnen wij ons bevinden, waarin we leven en ons bewegen. Sta toe dat dat zich door ons uitdrukt. We hoeven geen plan en antwoord te hebben. Het is onze taak om beschikbaar te zijn, om de opening waar te nemen, om klaar te staan en dit grotere leven te omarmen. Dit alles komt door de keuzes die we ieder moment weer maken.

Uit: *The Theosophist*, november 2016

Vertaling: Peter Le Poole